

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS

RINCON 121

Entre Treinta y Tres é Ituzaingó

SENMANARI CATALÁ Y LITERARI

SUSCRICIÓN ADELANTADA

Ciutat	ps. 0.50
Campanya	„ 0.60
Exterior	„ 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, ABRIL 3 DE 1887.

Supliquém als nostres agents y subscriptors de fora y de la Capital, que al notar lo mes petit retart ó falta en l' envió del periódich, ho posin en concixement d' aquesta administració.

Aixís mateix devém dir que 'ls subscriptors que 's trobin en descubert procurarán posarhi al corrent de la suscripció si volen llegir LA GRALLA.

HOSPITAL ESPANYOL

La conveniencia de fer un Hospital-Asilo, que ompleni las necessitats de la nombrosa colonia espanyola d' aquesta República, ni té que esposarse ni que defendrers'; s' imposa.

Desde que lo Sr. Arellano, proposá l' ideya, LA GRALLA, l' aceptá ab entusiasme, y si fins avuy havía callat respecte á l' avens de 'ls trevalls pera portar á terme obra tan necessaria, ha sigut perque esperaba que la premsa espanyola se n' ocupés detingudament puig nosaltres no 'ns creyam habilitats, per ésser los primers, máxim tenint en compte l' olvit de la Legació, pera la

publicació de documents referents á aquest assumpts.

Mes, ja que, sia com sía, l' ideya es bona y tots los que 'ns dihem espanyols debem ajudarla, per nostra part alentém á nostres paysans, pera que, cadascú, (fins ahont sas forsas l' hi permetin) contribueixi á la suscripció pera lo manteniment de tan benéfich establiment.

NOTAS DE REDACCIÓN

LA GRALLA, dóna las mes expressivas grácias al senyor Alonso Criado, consul del Paraguay, en Espanya, per sa campanya á favor de l' Exposició Universal, de Barcelona. Noblesa obliga

Lo govern presidit per lo butxí de la llibertat, lo senyor Don Práxedes Matéu Sagasta, ha prohibit la darrera producció de l' aplaudit autor dramátich Marcos Zapata, per creurers aludit éll, La Regenta, y la récua ministerial, en la trama del drama histórich que lo poeta desenrotlla y fá passar en Suecia, y que 'ls olivarenchs qu' avuy governan, pretenen que 's refereix á l' indult de 'l general Villacampa.

Lo senyor Sagasta, deuría recordar que sempre ha obtingut lo poder, per las restriccions que lo partit conserva-

doi posaba á la llibertat, y deuría recordar també qu' ell l' ha perduda sempre per anar en contra de sas prédicas. És tant y tant arrelada en lo modo d' ésser del senyor Sagasta, la ideya de la revolució, que sent primer ministre y tot, no pot menys que conspirar contra 'l trono y la dinastía. Altre cosa no es, lo fet de prohibir la representació d' una obra dramática, perquè s' hi volen trovar alussions á l' actual política. No preteném esser profetas, mes casi, casi afirmariam que 'l banyista de Panticosa, matará á la Regencia per "empacho de legalidad", com ha ferit á la llibertat tantas vegadas, per febre gubernativa y presupuestívora.

J. BAITX Y BALIL.

Deliri-Realitat

Ja estich devant de tú, humanitat sarcástica,
 ab la rialla als llabis mirante fit-á-fit
 y t' ódio y t' aborreixo y t' escupo á la cara,
 porque ton arbre dona no mes que fruit podrit;
 feya temps que mon ánima ansiaba lo parlarte
 y temps que no dormía punxat per viu neguit,
 al fi, veig coronada ma ideya gegantina
 y ja puch abocarte l' enjendre del despit.
 Jo tronch de lo teu arbre continch dintre mon ésser
 la sava envaconada del odi y la maldat,
 y fill de mala mare, á la mare aborreixo
 porque cap home dupte de ma lejimitat.
 Escolta, encar' que 't pési com funerária llosa,
 l' alé de mas paraulas prenyadas de vritat,
 que si no hi ha ningú que sancera la diga,
 potsé qu' ara jo ho fassa passant la realitat.
 Nascut de pares pobres, pobresa per tot veyá
 quan encar no sabia lo que volía dir,
 y antes de obrir lo cor á la dolsa esperança
 ja aquet cor no ignoraba lo que vol dir sufrir.
 Creixent m' acariciaba una mare adorada
 que encare arranca llágrimas de mon llatserat cor,

y d' ella en pobre falda, sos ulls plorosos veyá
 amagant ab greu pena lo seu agut dolor;
 creixer vaig mes encare y al ser del desarrotllo
 al fi de la jornada, conduhit per mal fat,
 s' obriren los meus ulls ó mes ben dit naixía
 mon ésser que ja feya molt temps que n' era nat.
 Vejí... ¡malhaja l' hora, que mos ulls varen veurer
 guiat per la llanterna de mon sisé sentit,
 amen-de-deu m' haguessen abandonat com bestia
 de l' ignorancia en brassos per sempre submerjit.
 ¿Perque veurer vilesa y arreu-arreu cinisme
 adornadas tothora ab randas de virtut?
 si l' home per ser home, deu fer tal sacrifici,
 millor sort l' esperaba si may hagués nascut.
 Hé vist á la pureza tacar ab impura baba
 per homes de mes vicis que 'ls crápulas Romans,
 y l' honra ab la deshonra fregantse cara ab cara
 y trahirse com Judas dos homes, dos jermans;
 he vist á la ignocencia per un traïdor envilida
 buscar en lo suïcidi remey al deshonor,
 y al assesí, cap alt per los carrers y plassas
 parlant de cor, de gloria, de virtut y d' honor;
 he vist alssá un patíbul d' oprobi é ignomínia
 per terme de la vida del home criminal,
 y al sabi, bó, y virtuós morí en mitj del despreci
 sense una ma piadosa qu' aliviés lo seu mal.
 He vist de fanch y llot rublertat certas ánimas,
 que desde que nasqueren may ánima han tingut,
 ab bras potent y audacia avassallar un poble
 junyit per doble forsa á son cor corromput;
 he vist del vici en brassos en repugnant barreja,
 confosos pél deliri y l' embriacament
 enterbolits los ulls, encesas las parpellas,
 respirant fadigats ja, per lo embrutiment,
 á sers que 's diuen homes, que parlan y que pensan
 oblidada l' ideya de tota dignitat;
 oprobi de la raça que 'ls conta com á membres
 y escarni... ¡mes que escarni! de nostra societat.
 He vist al home estranyer ab carinyosos brassos
 l' objecte de sas ánsias, son pur y cast amor
 deixar la llar sagrada per portarhi la vida
 y aprofitant sa ausencia, destrossarli lo cor
 He vist á sa tornada, rebuda falaguera
 corona per cenyirla lo seu constant afany,
 cridar ¡fills meus, esposa! ... ¡mirarlos, esglayarse!
 y morir consumintse joguina d' un engany.
 y finalment, ma vista buscant esperverada
 un siti d' armonía ó bé un lloch delitós
 que compensi 'l sarcarme y l' odi y la vilesa
 y la concupiscencia y 'l viurer neguitós,

no troba de la vida en tota sa jornada
ni lloch ni home ni cosa que estiga sanejat,
tota ella es sols mentida, vivim tots estafantnos
y del mon la divisa es eixa — Falsetat.

M. CADENET.

CONTESTACIÓ AL DISCURS

DEL SENYOR

NUÑEZ DE ARCE

PER DON

VALENTÍ ALMIRALL

PRESIDENT DEL "CENTRO CATALÁ"

(Continuació)

Per associació de ideas, desde 'l moment que he agafat la ploma pera vindicar á mon país de vostres atachs, no puch apartar de la meva memoria la valentíssima oració de Milton, *Pro populo británico*, que escrigué pera vindicar á sos compatricis de la nota de paricidas ab que volía anonadarlos la mogigateria dels aduladors dels reys del continent, per haver condemnat á mort á Carles I. Vos, ex-ministre de la nació espanyola y repúblich de gran talla, segons he llegit mes de cent vegadas en las gacetillas dels diaris de la cort, deveu sabervos de memoria la lucubració del secretari de Cromwell, que ab ser un dels primers poetas dels temps moderns, val encara mes com á home de conviccions indomables y com á polítich dels mes entesos. Si es com suposo, sabeu que al encararse ab los reys, los hi dirigeix un apóstrofe que jamay olvida 'l que 'l llegeix una sola vegada. «No 's pot discutir ab vosaltres, los hi diu poch mes ó menos, puig que esteu acostumats á usar de la voluntat com de la ma dreta; de la rahó, com de la ma esquerra.» No vos sembla que la frase sembla feta de encárrech pera 'ls escriptor catalans, quan hem de discutir ab

los que s' han apoderat de la direcció de la política espanyola?

Vos mateix, castellá castellanista, no podeu sustreurevos á la idea de considerar á vostres correccionals com destinats per la Naturalesa á ésser los directors de tota la Península. Aixís ho senteu terminantment en la página 29 de vostre discurs, y aixís se desprén de molts altres passatjes del mateix. Persuadits, com esteu d' aixó, los directors de la *hegemonia* que vos invoqueu, «al usar de la voluntat com de la ma dreta y de la rahó com de la ma esquerra,» vos figureu ó voleu figurarvos, que no feu mes que cumplir una lley providencial. Nosaltres, per exemple, vos doném rahons pera demostrar que nostra llengua té tan dret á ésser considerada nacional com la castellana, y 'ls que en aquesta parlan, mentres la discussió 's sosté, tallan per lo sá, y per la rahó de que tal es sa voluntat, la desterran de tot arreu. No fa molts dias, un respectable advocat de Reus, president d' una Associació Catalanista, convocá als professors de primeras lletras pera exposárloshi las rahons de conveniencia y de justicia que recomanan la ensenyansa de nostra llengua, y á las pocas horas no faltá una autoritat, filla del centre, que «usant de la voluntat com de la ma dreta,» feu saber als mestres que 's guardessin bé d' accedir á las insinuacions que se 'ls havían dirigit, baix pena de las iras eficaces del poders *hegemonichs* castellans. Nosaltres, com altre exemple, escribim llibres, memorias y folletos demostrant, que nostre dret particular es tant nacional com lo de Castella, un xich més respectable per sos orígens, y molt mes civilisador per l' esperit de llibertat que l' informa.

Un amor desgraciat

L' aymaba ab tot lo cor. Quan la coneguí, no tenia encare lo que 's diu conciencia de lo que jo era. Mon ánima 's transportaba á regions infinitament allunyadas de la terra, y de sospir en sospir, quedaba mon esperit emborratxat per lo colossal de la concepció que s' apoderaba de mí.

¡Ditxosos temps aquells que no tornarán mes! ditxosa etat aquella, en que un somni delitós me tenia esclavisat y entre ilusions las mes puras, passaba los millors instants de ma vida! ¡Ditxosos temps y hermosas horas!

¡Si l' adoraba! Estant á son costat, m' oblidaba del neguit constant que ocasiona una vida treballosa. Veurérme, tirársem damunt y de bes á bes, no passar mes que lo espay de temps medit per lo tich-tach de un rellotje, era tot hu. M' estrenyia en sos brassos tan fortament, que la sensació que sufria mon debil ésser me portaba lo recort d' aquellas abrassadas que l' amor matern no m' habia may regatejat. Sos ulls brillaban, no ab la lluentó d' un desitj desenfrenat, sinó ab la fixesa captivadora de l' amor puríssim, d' aquest amor qu' enlayra l' esperit humá fins á ferlhi creurer en un *algo* superior á la existencia terrena. Fixa la vista en la meva y confonent-se abdós miradas, un estat magnétich inconegut s' apoderaba de tot mon sistema nerviós, conmoventlo fins á deixarme complertament electrisat; y al escalf de son alé que 's barrejava ab lo meu, y al contacte de sos encesos llabis, deixaba correr mos pensaments, per lo jardí del go.g, que embaumaba ab sos perfumats olors duas existencias nascudas per ésser una per l' altre.

Era una nit: com de costum estava ella asseguda al peu d' un salser que dexaba caurer sas plorosas ramas, al voltant d' un banch fet de jonchs que en un de los passadissos del jardí de sa casa hi habia. La Lluna deixaba passar sos platejats raigs, á través de grossos y negres núvols que salpicaban lo cel, precursors d' una tempesta que anaba á esclatar, potser menos terrible qu' una altre que se 'n congriaba sota lo salser que ombrejaba lo cos de mon objecte adorat. A estonas, las ratjas de vent missatjeras mudas de la forsa calorífica-eléctrica, feyan anar d' assí y d' allá ab desordenat moviment, las inclinadas ramas del sálit, altre testimoni mut de la tempesta que habia de barrejar sos efectes terrorífichs, ab la que ja s' habia anunciat en lo cel.

¡Qué hermosa éts nena del meu cor! ¡Que bellas relliscan las horas á ton costat, quan la nit silenciosa encanta y fa curts los instants ab son negre mantell! Aquestas eran las pa-

raulassas que dia á dia sortian de ma boca per anar á fondrers en lo cor de ma aymada.

Ella no responía may; sa contesta era gráfica; estenia son bras blanch com un ramell de néu, bras tornejat per la ma esculptórica de Natura y passantlo per mon coll, entre coqueta y carinyosa acostaba ma cara á la seva deixant ella sobre mos llabis y jo sobre son front, lo bes d' amor qu' anaba á perdrers en la fondaria del jardí, en espera dels que debian anarli á fer companyia.

Sos ulls amortits per la passió, miraban sense veurer; en sos llabis no hi trobaban 'ls meus l' humitat dolcíssima de l' amor y lo contacte de son cos, 'm revelaba que l' estat seu en aquell moment, era anormal.

No sé lo que á mí 'm passaba; embolcallat per lo salser que feya mes espessa la sombra; confós ab ella que 'm tenia clavat ab sos bras sos damunt son pit, lo deliri comensaba á ferme perdrer ma natural contemplació, quan una remor produhida per una causa estranya me feu revenir en mí. En aquest instant se deslligan sos brassos y al deixarme ab llibertat, profereix las primeras paraulas d' aquella nit, que ab lo tó que fóren ditas, m' esglayaren completament.

—¡Fuig qu' es ell!

—Qui es ell?

—Fuig y no m' ho preguntis; ja ho sabrás demá á la mateixa hora.

—Entre l' alternativa de passar per cobart y la de aymant sumís, vaig obtar per no móurerme de aquell lloch y defensar siti y objecte, sigués qui vulgués lo qui s' oposés á mon amor.

Ella s' habia apartat un pas de mí, pas que vaig guanyar acostantmhi y estreyantla novament entre mos brassos. Son estat no era 'l mateix; la trobí recelosa y no tan afectuosa com la primera vegada; sos ulls miraban y lo cor bategaba; però ni ells me veyan ni aquell ¡usitat panteig, tenia lo mateix origen.

Aixó 'm féu posar sobre mi y desentenentme de tota fórmula carinyosa, agafantli fortament la ma li dich.

—Qu' es aixó? Contesta? Falsejas tos sentiments? Vols jugar ab mon amor, igual que lo vent de la tampesta juga ab lo desmantelat

navil ó has preparat ab ta astucia de dona, una emboscada pera ferme desapareixer?

Sa contesta fou estrenyerme fins á interceptar ma respiració, omplirme de besos plens de foch, rompre en un plor y contarme lo qu'era y de que vivia.

Plé d' horror ab sas revelacions y no comprentent com pot obrar la corrupció en un cos deixant ab tota puresa lo cor, perduda l' ilusió que 'm feu creurer ab un amor puríssim, quedí estátich en lo banch, cadafalch de mas ilusions, pera amaneixer en lo mateix siti á la vista d' un cos fret, passat de part á part lo cor d' una terrible punyalada.

HORACI FLACH.

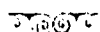
¡CABRERA!

NOVELA DE COSTUMS CATALANAS

PER

“LO CEGO”

Montevideo—Febrer del any vintiset de la Restauració
dels Jochs Florals

CAPÍTOL II

Lo modern senyor feudal

Pocas han d' ésser las personas qu' havent llegit quelcom no s' hajin figurat dins sa imaginació cóm serian aquells homes-feras de la etat anomenada mitja, y dels quals tan negras descripcions y ensofrats quadros nos han fet historiadors y novelers. Èmperó, nosaltres, no volém parlar d' aquells en est capítol; sino de uns altres feudals mes civilisats, encara que per serho, fan de vegadas moral y materialment tant de mal com aquells.

Si los antichs senyors feudals no tenian altres fins que saciar sos capritxos y gustos carnals per médi de la forsa material sense altra limitació que la forsa contraria d' igual calitat, los moderns senyors seguint las ma-

teixas petjadas trovan igual limitació, variant tan sols la calitat de la forsa.

La primera guerra civil carlista que hi hagué en Espanya, doná lloch á que alguns homes d' Estat y lliberals, pensessin formalment ab los nombrosos útils que 'ls carlistas tenian y han tingut sempre pera continuar las guerres que han sostingut.

No creyém que sia ni secret, ni mal, assegurar que molts útils y aussilis que servian als carlistas, surtian dels casi innumbrables convents de várias órdres y categorías, estolats per tota Espanya.

Essent, donchs, certa la existencia de tanta munió de convents, tot seguit lo cap de quiscú se fá las següents preguntas:—¿Quí mantenía tanta gent reclosa dins los convents? ¿Quí na utilitat donavan al país que 'ls cobejava?....

A la primera pregunta s' ha contestat sempre que 's mantenian dels fruyts de la caritat y de las «sevas» rentas; y á la segona, la utilitat del bon exemple y moralisació de costums.

Ara bé; totas las personas que elegeixen ferse monjas ó frares y viure dins de convents, reclosas, han fet y fan al professar renuncia irrevocable de possehir bens terrenals; afegint de pas á tal resolució sagrat vot de pobresa; y com las personas componen las colectivitats, y com la essencia d' aspiració de cada una es la essencia d' aspiració de totas, prenent en consideració los dits sagrats vots y formals é irrevocables renunciás de possehir bens terrenals, preguntém de nou: ¿Cóm era que 'ls convents plens de frares y monjas possehian tan bonas y ricas fincas y heretats, aixis rústegas com urbanas?

Y si ho tenian y ho gosaban sense poderho tindre ni gosar per las rahons mes amunt ditas, fossen los que fossin los médis de que 's valgueren per obtenirlos y possehirlos, los resultats quedaban sempre nuls é irríts sensa, forsa de reclamació. Per lo tant no podian ésser scus. No éssent seus y no tenint possehedors, puig los antes propietaris s' havían despullat de tot dret ab sa voluntaria donació, pera tornarlos á possehir, natural y lógich que á falta de verdader amo, fos l' Estat com ente moral colectiu y tutelar de personas y bens, qui devía incautarse dels bens que ans posse-

hian las comunitats religiosas, ja qu' éllas los possehian contra sos sagrats vots de pobresa y escúpols de consciencia.

Aixís ho feu l' Estat per intermedi de son Govern.

Respecte la utilitat del bon eczemple y moralisació de las costums que las comunitats religiosas pogueren donar, respongue per nosaltres la mateixa esglesia romana en sos concilis. Y per lo qu' atany á Espanya, lo millor espill pera véurerlos bén destapats, es en nostras guerras civils.

Tant dins sos palaus y seminaris, com en las serras y planas, ja ab armas ó ab escrits, ¡ay! se conten fets d' ells que responen á dita pregunta ab mes claretat que quant nosaltres poguerem dir.

Entesos en tot lo que s' ha dit, los governs d' Espanya, donchs, desde la primera guerra civil carlista decretáren la «Desamortizació» ó venta dels molts y cabalosos bens que contra sa voluntat possehian los frares.

Y dihém *molts* en lloch de *tots* porque ja nos pensém, y tal vegada fem un mal pensament, que molts dels bens esmentats al *sébrer* las intencions del govern lliberal, s' amagarian, Déu sab ahont, porque no se 'ls poguessen vendre.

D' aquellas ventas y novas fortunas, nasqueren los *moderns senyors feudals*.

Lo senyor que 'n est moment volém presentar devant lo mon, éra un home que 'n lo temps que va succehir lo que dihém, tindria uns sexanta anys d' etat, baixet d' estatura y plé de carns.

Per aquells vols l' anomenaban lo senyor Juan Cadell.

(Seguirá)

NOVAS

Víctima de llarga y penosa malatía, morí en Barcelona, nostre estimat amich don Adolf Blanch y Cortada.

Pérdua molt dolorosa pera Catalunya es la del eminent escriptor, sabí estadísta y entusiasta y convensut defensor de la regeneració política y social de nostra pátria, d' aquell

que tan havia contribuít al enaltíment de las lletras catalanas y á la defensa de la prosperitat de Catalunya fundada en lo trevall de sos fills.

Don Adolf Blanch havia ocupat importants cárrechs y perteneixía á las primeras corporacions literarias de Barcelona. En l' actualitat era secretari general de nostra Universitat literaria. Fou president dels Jochs Florals l' any 1869, després de proclamat Mestre en Gay saber en 1863.

Descansi en pau.

✠

Es probable que aquest any, en representació de Edat antiga, 's colouí en la galería de catalans ilustres de la Sala de Cent á J. Ramon de Peñafort.

PIFIAS

Per no ésser possible la arribada de las Sras. Bedós y Frendo lo dia 17, la catalanista *Rat-Penat*, ha tingut d' aplassar la funció acordada per aquest dia y passar al 24.

Creyém que dintre poch s' obrirá lo Registre d' invitacions, pera que pugan anar á inscriurer los socis á las familias de sas relacions que vullgan convidar.

✠

En los aparadors de lo importat Centre de publicacions «La Joya Literaria», situat en lo carrer 18 de Juliol y Arapey, fá dias s' hi veuen exposadas varias fotografías representant la nevada de Barcelona en lo mes de Febrer prop-passat.

Si ningú ha vist may un *arvenca-caixali* en una plassa de la Ciutat contal, no pot ferse un cárrech de lo que sembla lo frontis de la casa de nostres paysans d' uns quants dias á aquesta part.

Per la nostra felicitém als senyors Cuspina Teix y Ca. per lo bon gust qu' han tingut de fer coneixer ab la nevada de Barcelona las acabadíssimas fotografías sortidas de la Capital del principat.

Lo rey de las Húngaras, lo rey memo, lo pretendent á lo trono d' Espanya, diu que vé á fer una gira en estas terras, creyent alguns mal intencionats, qu' es pera fer una recapta y tornar á intentar un altre cop d' Estat, sembrant de ruina y desolació los ja prou erms camps de nostra pátria.

¡Apa bolets! comenseu á regirarvos las butxacas que la genuina representació de las ideyas de tres sigles enrera, vé á estrenyervos la ma á cambi de que vosaltres li ompliu las sevas.

Als catalans que son los que mes han sufert sempre que s' ha tractat d' aquest rey de cartró, 'ls hi doném la veu d' alerta y al govern que tot ho pot, no s' adormi com tantas vegadas li ha succehit.

S' acosta sant Juan y 'ls escarabats en esta época surten del cau.

Ull...,ojo

NOMS CURTS

“Perque en parlar no som maulas, solen dir tot los forans que nosaltres catalans som gent de pocas paraulas.

També dihuen que som gent de pocas lletras; aixó ho dihen ab gran rahó, y probarho es mont intent.

En cap pays hi ha tants noms tant curts com en catalá; sino vegin: Pi, Po, Plá,

Mir, Fos, Brú, Nin, Sol, Rey, Oms, Sust, Valls, Fort, Mer, Boy, Buch, Más, Peix, Camps, Bosch, Font, Deu, Gay, Cros, Ros, Mill, Sert, Pont, Feu, Blay, Grós, Fló, Reig, Curt, Fer, Poy, Lluch, Bas.

Bros, Just, Pers, Bou, Fart, Pey, Pol, Sans, Roig, Creus, Munt, Fons, Arch, Gil, Fort, Prim, Clot, Muus, Pons, March, Sil, Llop, Grant, Puig, Pou, Sort, Fey Fiol.

Guix, Prat, Rius, Ors, Pou, Boix, Fell, Cots, Folchs, Guiu, Roch, Trull, Pich, Coll, Muy, Fochs, Maig, Poch, Rull, Xich, Moll, Corp, Pous, Blanch, Fors, Grau, Foix, Güell, Cubí, Cané, Sala, Roca,

Milá, Miró, Mola, Gusi, Foxá, Simó, Chía, Brusi, Vivó, Moré, Pera, Coca.

Arús, Vehí, Gili, Fita, Massó, Gumá, Illa, Noya, Baró, Samá, Vila, Moya, Amat, Galí, Mata, Pita.

Y etcétras y mes etcéteras...
ab lo qual queda probat
que es una gran veritat
que som gent de pocas lletras.

A. C.

VUYTS Y NOUS

En una sabatería:

—Mestre fagim un parell de botas de montar.

—Ja ha romput las altres?

—No, sino que tinch de montar dos caballs á un temps.

Un rey se burlaba de un de sos cortesans que habia desempenyat embaixadas. Lo raro de sa figura li feu dir que se semblaba á un avestrús.

—Jo no sé, senyó, lo que semblo, però he representat á V. M. lo millor que he pogut.

Un llaurador tenia cinch caballs, un d' ells molt gras y 'ls altres molt flachs.

Un procurador li pregunta la causa y ell li digué:

—Lo caball gras es lo procurador y 'ls altres son los clients.

Un estudiant participá per telégrafo á sa familia lo felís resultat de sos exámens; però un oncle seu, que fou qui rebé lo parte digué:

—¡Aixó es una broma! ¿Acas no conech jo la lletra de mon nebot?

TRENCA-CLOSCAS

XARADAS

Ma *primera* es animal,
es també una negació,
la *dos* es preposició
y las duas consonants.

Nom d' un poble català
trovarás en *prima-tres*,
y lo *total* veurás qu' es
un xicot molt lliberal.

Es la *primera* una lletra,
la *dos* nota musical,
la *prima-versa* á la cuyna
facilment la trovarás;
la *tres* llegida á la inversa
es un vegetal que put,
y mon *tot* es si bé ho miras
una cosa que tens tíf.

Té un gènit mon pare
com *prima-tercera*;
un jorn en ma roba
veyé una *dos-versa*
y ab una *total*
'm doná una tunyina
que 'm va baldá.

XARRICH XARRACH.

LOGOGRIFICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9—Unas islas.
2 5 1 2 5 6 7 4 9—Hi ha molts fosfatos d' eixa
1 2 3 4 5 6 7 8—Nom de dona. (clase.
1 2 3 5 6 7 9—N' hi ha molts per desgracia
(d' Espanya.
1 4 5 6 7 8 9— " " " moltas en terrenos
(montanyosos.
1 2 3 3 6 5 9—Element del progrés.
3 4 1 8 9—Terror dels marinos.
9 4 5—Nota Musical.
5 9— " "
9 6— " "

4 3—'S fan moltas baicesas per te-
(nirne.

CAP CIGRANY.

Soluciones á lo insertat en lo número anterior.

- 1—Es-mo-la-do-ra.
2—Baitx.
3—Sa-gi-mon.
3—Rama, cama, dama, mama.
5—V I O L Í
I R I S
O I R
L S
I
6—Sombra.
7—M I C O
I M A N
C A R A
O N A S

Han enviat soluciones los ciutadants següents:

Totas; Ningú.

2, 3, 4, 5 y 7—Un Tranquil, Tres Tipos y Bernat del Ostia.

2 3 y 4—Un Promés y Un Viudo.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR DE LA GRALLA.

Xarrich-Xarrach—Gracias per lo que 'ns envía, bé 's veu que vosté hi té la ma trencada en fer xaradas.

Camalluhent—Demá li farém dir un funeral. Sígalí la terra llaugera.

Ribas Mas—(Punts suspensius)

Estaperet—Hi aniran las 500 xaradas que 'ns ha enviat.

Los demás que no 's contestan aquesta senmana, han anat errat de contes.

P. YU. SANTYAS

ARQUITECTE

y professor de dibuix lineal, lavat y topográfich

Projectes d' edificis públichs y particulars,
aixecament de planos,
divisions de propietats, peritajes y tassacions.

Carrer Yaguaron 302